

JUSTIS- OG
BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høringssvar - NOU 2024:5 Maktens ansikt - "Skjermet identitet for ansatte i politiet og kriminalomsorgen?"

Tolletaten viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev med frist 15. august 2024, der NOU 2024: 5 «Maktens ansikt – Skjermet identitet for ansatte i politiet og kriminalomsorgen?» sendes på høring. I utredningen konkluderes det med at det er behov for en viss utvidelse av adgangen til identitetsskjerming, og det forslås lov- og forskriftsendringer.

I likhet med ansatte i politiet, har ansatte i Tolletaten møter med publikum under utøvelse av vårt samfunnsoppdrag. Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre at lover og regler for grensekryssende vareførsel etterlevs. Dette sikres gjennom kontroll av både gjenstander og transportmidler, men Tolletaten har også hjemmel til å undersøke personer. Som regel vil en kontrollsituasjon innebære direkte møte og fysisk kontakt med publikum, uavhengig av hva som kontrolleres. I 2023 ble det registrert utført 111 419 antall kontroller av reisende og 53 767 kontroller av transportmidler. Videre er det i 2023 registrert 5 195 anmeldelser og 13 382 avgjørelser ved forenklet forelegg for overtredelser av tollovgivningen. Det å bli utsatt for kontroll kan for den enkelte oppleves ubehagelig i seg selv, og dersom vedkommende har med seg ulovlige varer eller større mengder varer enn avgiftsfrie kvote, risikerer vedkommende å bli fratatt varen, forelegg eller fengselsstraff. Situasjonen øker risiko for trusler og represalier overfor tjenesteperson.

Tolletaten registrerer hendelser med vold og trusler mot tjenestepersoner, og når den som kontrolleres setter seg til motverge. Det er også kjent at tjenestepersoner i noen tilfeller har vært oppsøkt for eksempel via telefon og sosiale medier etter utstedelse av forenklet forelegg, hvor navnet på tjenestepersonen fremgår av vedkommende sin signatur. Selv om antall hendelser er lavt sett opp mot det store antallet kontroller, innebærer dette en reell risiko for ansatte i Tolletaten.

Tolletaten er positive til en tydeliggjøring av etablert praksis ved lovfesting, og en viss utvidelse av adgangen til identitetsskjerming. Flere av hensynene som begrunner bestemmelsene, treffer også andre etater. Tolletaten støtter derfor opp om utvalgets syn i utredningens punkt 17.6, om at det er behov for oppfølging av forslag i NOU 2019:5 Ny forvaltningslov § 47 andre ledd, som vil gi adgang til å skjeme offentlig ansattes navn i vedtak hvis tungtveiende grunner taler for det.

Med hilsen

Marius Mølmen Moen

avdelingsdirektør
Juridisk stab

Randi Skjelle

Juridisk stab

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottaker(e):
JUSTIS- OG
BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Kopimottaker(e):
FINANSDEPARTEMENTET